

povinné straně manželem z důvodů manželskoprávních čítati nelze. Předpis Šu 291 ex. ř. o obmezení exekuce na nároky v odstavci druhém tohoto Šu uvedené dosud změněn není a platí nadále. V obou směrech postrádá tedy zamítavé usnesení rekursního soudu veškeré zákonné opory, důsledkem čehož bylo rekursu vyhověti.

Čís. 4091.

Žalováno-li o vrácení vkladní knížky, jest přiznati žalobci právo, by v žalobě ocenil předmět sporu. Pozdější ocenění není již pro soud závazným.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1924, R I 635/24.)

Žalobu o zaplacení 567 Kč a vrácení jistoty, pozůstávající ze vkladní knížky úvěrní banky na 6000 Kč, zadal žalobce na okresním soudě a ocenil žalobní nárok teprve při prvním líčení na 2000 Kč. Námitce věcné nepřislušnosti soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl, rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti. Důvody: Žalobce domáhá se žalobou na žalovaném jednak zaplacení 567 Kč 08 h, jednak vrácení jistoty, pozůstávající z vkladní knížky úvěrní banky na 6000 Kč. Ohledně tohoto nároku, který není nárokem peněžitým, bylo věci žalobce, když neučinil ani prohlášení, ani konečného alternativního žalobního návrhu ve smyslu ustanovení Šu 56 odstavec první j. n., by předmět sporu, pokud posléze uvedeného nároku se týče, již v žalobě ocenil. Nestalo-li se tak hned v žalobě, nýbrž teprve při prvním ústním jednání před okresním soudem, byl tím jen původní nedostatek žaloby napraven. Pokud zákon sám nemá zvláštních ustanovení pro ocenění předmětu sporu, jsou údaje žalobcovy v tomto směru jak pro soud, tak i pro odpůrce závazny (§§ 56 až 60 j.n.). Také v tomto sporu jest soud, ježto tu žádného zvláštního ustanovení zákona pro ocenění předmětu sporu není, vázán oceněním žalobcovým. Není tudíž námitka věcné nepřislušnosti okresního soudu odůvodněna, neboť jest soud ten již dle ustanovení Šu 49 čís. 1 j. n. ve znění novely vzhledem na ocenění předmětu sporu věcně příslušným bez ohledu na to, o jaký smluvní poměr se tu vlastně mezi stranami jedná.

N e j v ý š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Pohledávkami peněžitými po rozumu Šu 56 j. n. jest rozuměti nároky, které přímo znějí na placení určité částky na penězích, nároky, které dle své povahy mají za předmět plnění na penězích. V tomto případě jde o nárok na vrácení vkladní knížky úvěrní banky znějící na vklad 6000 Kč, jež byla žalovanému odevzdána jako kauce (zástava), tedy na vydání individuálně určené majetkové hodnoty a, ježto hodnota nároku toho nemusí se nutně krýti s výší peněžitého vkladu, na knížku tu učiněného, lze žalobci přiznati, že nárok ten může býti řaděn k těm, jichž ocenění § 56 j. n. žalobci v žalobě vyhrazuje a ukládá. Kdyby byl tedy žalobce již v žalobě nárok tento ocenil na 2000 Kč, jak to učinil při ústním jednání na soudu první stolice, bylo by toto ocenění

pro soud závazným (§ 60 j. n.). Toho však žalobce neučinil a, byla-li hned na to vznesena námitka nepřislušnosti soudu z důvodu vyšší hodnoty sporného předmětu, musil se soud na tuto námitku již z povinnosti úřední zabývatí zkoumáním této sporné otázky, totiž zjištěním hodnoty sporného předmětu. Prohlášení, jež žalobce teprve nyní o hodnotě sporného předmětu učinil, nemělo již pro soud závazného významu, neboť zákon propůjčuje tomuto ocenění účinek závazný jen tehdy, bylo-li učiněno v žalobě, a to proto, že se na tento způsob předejde mezisporům o této jinak podružné otázce procesuální. Nebylo-li však toto ocenění učiněno v žalobě a musí-li následkem námitky dojít ku zjištění hodnoty předmětu sporu soudem, jest zřejmo, že v tomto období jest ocenění žalobcovo již zcela nezávazným. Ježto pak výše vkladu poukazuje na hodnotu 6000 Kč a libovolné hodnocení sporného předmětu ve zřetel již přijít nemůže, dlužno námitku nepřislušnosti soudu vzhledem na §§ 49 odstavec první a 50 j. n. v úpravě zákona ze dne 1. dubna 1921 čís. 161 sb. z. a n. uznati důvodnou a bylo tudíž rekursu vyhověti.

Čís. 4092.

Pokud přichází při povolování prozatímního opatření dle §u 379 ex. ř. v úvahu okolnost, že odpůrce jest cizincem.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1924, R I 637/24.)

Soud první stolice povolil ve sporu o zaplacení peněžité pohledávky prozatímní opatření proti Švýcarovi. Rekursní soud vyhověl odporu a zrušil napadené usnesení. Důvody: Soud první stolice považuje předpoklad pro povolení prozatímního opatření ve smyslu §u 379 ex. ř., totiž ohrožení vydobytí peněžité pohledávky osvědčené tím, že by rozsudek, kdyby žalobě bylo vyhověno, vykonán býti musel v cizozemsku, vycházejí z právního názoru, že ohrožení pozitivními činy dlužníka ve smyslu §u 379 ex. ř. dlužno na roveň postavit i případný výkon rozsudku v cizině. Náhled tento jest však mylný, protože § 379 ex. ř. uvádí výčetmo okolnosti, pro které povolit lze prozatímní opatření ku zajištění peněžitých pohledávek. Případný výkon rozsudku v cizině (dle §u 381 ex. ř.) jako okolnost takovou neuvádí, za to však nutně vyžaduje subjektivní činnost neb aspoň opomenutí odpůrce, které by v poměru k navrhovateli pravděpodobně mohlo dobytí pohledávání navrhovatele ztížit nebo zmařit, což však strana ohrožená v tomto případě vůbec ani netvrdí. Vzhledem k na-prosto odlišné povaze ohrožení dobytí peněžitých pohledávek oproti jiným nárokům, nelze ustanovení §u 381 ex. ř. obdobně užítí na pohledávky peněžité (§ 379 ex. ř.). Návrh na prozatímní opatření nevyhovuje tudíž zákonnému požadavku §u 379 odstavec druhý ex. ř., opatření nebylo po zákonu přípustno a náleželo ie dle §u 398 ex. ř. následkem odporu zrušiti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.